

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH120093
NAZWA
OBSZARU Raba z Mszanką

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH120093	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Raba z Mszanką

1.4. Data opracowania 2006-03	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2011-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-01
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 2 listopada 2022 r. w spr. soo Raba z Mszanką (PLH120093)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
19.9796

Szerokość geograficzna
49.7356

2.2. Powierzchnia [ha]:
249.27

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL21	Małopolskie
------	-------------

2.6. Region biogeograficzny

Alpejski (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3220			5.41		G	B	C	B	B
3240			17.3		G	C	C	B	C
3260			0.21		G	D			
91E0			55.51		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze				Ocena obszaru	
		Nazwa					Jakość		

Grupa	Kod	naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
F	5264	Barbus carpathicus			p				C	M	C	B	B	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	22.78
N19	0.84
N17	1.26
N16	1.22
N12	73.9
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Raba to rzeka II-rzędowa, prawobrzeżny dopływ Wisły. Jej całkowita długość wynosi 132 km, a powierzchnia zlewni 1537 km². Obszar obejmuje rzekę Rabę od miejscowości Zarabie do mostu w m. Stróża wraz z potokiem Krzywiczanka od mostu w miejscowości Koźmice do ujścia do rzeki Raby. Ciek występujący w granicach obszaru należy do obwodów rybackich Raba nr 1 i Raba nr 2. Zaliczone zostały do JCWP Raba od Skomielnianki do Zbiornika Dobczyce PLRW2000142138399. Raba na tym odcinku pod względem typologii wód płynących jest małą rzeką fliszową (kod 14), w której utwory powierzchniowe zbudowane są przez flisz karpacki: piaskowce, łupki, margle i zlepieńce. Potencjalną roślinność naturalną w obszarze i przyległym terenie stanowią: łęg wierzbowo-topolowy (Salici-Populetum) oraz grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum) (wg Matuszkiewicza 2008). Obszar Natura 2000 Raba z Mszanką pokrywa się częściowo z korytarzem ekologicznym Beskidy Zachodnie 1 oraz Beskidy Zachodnie 2. Znaczny odcinek lewego brzegu rzeki graniczy z drogą ekspresową S7 relacji Kraków-Zakopane. Koryto Raby jest zmienne, dzięki czemu występują kamieńce. Kamienie i żwir występujące w dnie rzeki przemieszczają się w wyniku prądu wody oraz letnich wezbrań. Na kamieńcach występuje charakterystyczna dla rzek podgórskich roślinność, którą budują przede wszystkim różne gatunki wierzb. Na niektórych odcinkach spotyka się wrześnię pobrzeżną.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (wg Kondrackiego 2002), badany obszar należy do regionu

karpackiego, prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, podprowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, makroregionu Beskidy Zachodnie, mezoregionu Beskid Wyspowy. Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną Matuszkiewicza (2008), obszar ten leży w obrębie działu zachodniokarpackiego, krainy Karpat Zachodnich, podkrainy zachodniobeskidzkiej, częściowo na terenie okręgu Beskidu Wyspowego, podokręgu Skomielniańsko-Tymbarskiego, a częściowo na terenie okręgu Beskidu Żywieckiego, podokręgu Makowskopodhalańskiego.

4.2. Jakość i znaczenie

3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

Siedlisko zostało zidentyfikowane w obszarze na całej długości Raby, w nieregularnie rozłożonych płatach. Wyznaczono siedem odcinków rzeki, na których stwierdzono występowanie siedliska, łącznie w 13 płatach. W roku 2018 kamieńce w większości nie były porośnięte przez roślinność ze względu na notowane niedługo wcześniej stany powodziowe, które przyczyniają się do usuwania pionierskiej roślinności z kamieńców. Brak roślinności nie jest jednak powodem obniżenia oceny, stany takie są naturalne i tymczasowe dla siedliska 3220. W porównaniu do danych z badań prowadzonych we wcześniejszych latach, powierzchnia kamieńców w obszarze jest zmniejszona. Struktura i funkcje siedliska oraz perspektywy zachowania są na większości odcinków rzeki właściwe.

Ocena ogólna siedliska w obszarze: B, w tym:

Reprezentatywność: B - siedlisko jest typowo wykształcone.

Powierzchnia: C - wynosi 5.41 ha, co stanowi <2% krajowych zasobów

Stan zachowania: B - struktura jest dobrze zachowana (II), a zachowanie funkcji ma dobre perspektywy (II).

Możliwości odtworzenia łatwe (I) przy zapewnieniu braku ingerencji w koryto rzeczne.

3240 Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum* część – z przewagą wierzby)

Stwierdzono 13 płatów siedliska w obszarze. Płaty rozmieszczone są na całej długości rzeki Raby. Siedlisko występuje na kamieńcach i żwirowiskach, zarówno w małych płatach, jak i dużych, powierzchnia największego płatu wynosi 7,63 ha. W większości płatów wierzba siwa ma duży udział. Na wszystkich stanowiskach powierzchnię oceniono jako właściwą. Ogólna struktura i funkcje siedliska jest w stanie niezadowolającym, głównie ze względu na brak wrześni pobrzeżnej w zbiorowiskach oraz występowanie gatunków inwazyjnych i ekspansywnych.

Ocena ogólna siedliska w obszarze: C, w tym:

Reprezentatywność: C - siedlisko jest w większości typowo wykształcone.

Powierzchnia: C - wynosi 17.30 ha, co stanowi <2% krajowych zasobów.

Stan zachowania: B - struktura jest dobrze zachowana (II), a zachowanie funkcji ma dobre perspektywy (II).

Możliwości odtworzenia łatwe (I) przy zapewnieniu braku ingerencji w koryto rzeczne.

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*)

Na odcinku Raby znajdującym się w obszarze Natura 2000 siedlisko nie występuje. Siedlisko stwierdzono na jednym odcinku rzeki Krzywiczanka, w rejonie ujścia rzeki do Raby. Zbudowane jest przez włosienicznik rzeczny i rzęśl hakowatą. Strukturę i funkcje siedliska oceniono jako niezadowolające, na co główny wpływ miały: nieliczna obecność gatunków charakterystycznych innych niż włosieniczniki, materiał dna koryta, który był w dużej części zamulony, zacienienie rzeki oraz wskaźniki związane z hydromorfologią.

Reprezentatywność jest nieznacząca (D). Powierzchnia siedliska jest bardzo mała (ok. 0.21 ha), ponadto, zbudowane jest tylko przez dwa gatunki charakterystyczne, a możliwość jego przetrwania w przyszłości wątpliwa ze względu na bobry intensywnie przekształcające rzekę.

91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

W obszarze stwierdzono 14 stanowisk siedliska, zlokalizowanych regularnie na całej długości rzeki Raby i w przyujściowym odcinku Krzywiczanki. Występuje w postaci nadrzecznych łęgów wierzbowych oraz nadrzecznej olszyny górskiej. Powierzchnia siedliska została oceniona jako właściwa, jednak struktura i funkcje są zaburzone, głównie przez inwazyjne gatunki obce i gatunki ekspansywne. Problemem jest też mała ilość martwego drewna.

Ocena ogólna siedliska w obszarze: C, w tym:

Reprezentatywność: C - siedlisko jest w większości typowo wykształcone

Powierzchnia: C - wynosi 55,51 ha, co stanowi <2% krajowych zasobów

Stan zachowania: C - struktura jest średnio zachowana (III), zachowanie funkcji ma średnie perspektywy (III).

Główną przyczyną oceny stanu zachowania jest duży udział gatunków inwazyjnych, a przez to zaburzona struktura gatunkowa.

5264 Brzanka *Barbus carpathicus* (dawniej *Barbus meridionalis*)

Podczas odłowów ichtiofauny przeprowadzonych na potrzeby PZO w 2018 roku wytypowano 11 stanowisk badawczych na rzece Rabie i Krzywiczance. Na 10 z przebadanych stanowisk stwierdzono występowanie brzanki, w tym na 8 stanowiskach na Rabie i na 2 stanowiskach na Krzywiczance. Nie stwierdzono gatunku jedynie na stanowisku zlokalizowanym na Krzywiczance poniżej zapory. Łącznie złowiono 462 osobniki brzanki. Liczebność brzanki w obszarze jest zadowalająca i pozwala na zachowanie gatunku w perspektywie przynajmniej kilku-kilkunastu lat.

Populacja: C. Populacja gatunku w obszarze szacowana na kilka do kilkanaście tysięcy osobników, co stanowi mniej niż 2% populacji krajowej.

Stan zachowania: B, dobry. Cechy siedliska gatunku są dobrze zachowane (II), możliwości odtworzenia są łatwe. Wielkość siedliska jest wystarczająco duża dla długoterminowego przetrwania gatunku a jakość dobra. Baza pokarmowa jest duża, stopień antropopresji nie zaburza w istotnym stopniu kluczowych parametrów populacji, a warunki siedliskowe odpowiednie dla gatunku.

Izolacja: B. Populacja jest izolowana w nieznacznym stopniu i znajduje się blisko północnej granicy zasięgu występowania w zlewni.

1163 głowacz białopłetwy. *Cottus gobio* Podczas, 1096 Minóg strumieniowy. *Lampetra planeri* - wcześniej, w wyniku błędu naukowego, wykazywane jako przedmioty ochrony - w 2020 r. Komisja Europejska zaakceptowała usunięcie siedliska z listy przedmiotów ochrony.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	C01.01		i
H	G01.03		i
H	I01		b
H	J02.03.02		i
H	B02.04		i
M	D01.03		b
L	D01.05		i
L	G01		i
M	G05.01		i
M	H01.05		b
M	H01.08		b
M	K01.01		i
M	I02		i
M	D01		b
M	H05.01		b
M	K02.03		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne / zewnętrzne

[kod]	[kod]	[i o b]
-------	-------	---------

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]
Publiczna	Krajowa/federalna
	Kraj
	związkowy/województwo
	Lokalna/gminna
	Inna publiczna
Własność łączna lub współwłasność	
Prywatna	
Nieznana	
Suma	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

• Amirowicz A. 2001. Zagrożone gatunki ryb i minogów w ichtiofaunie województw małopolskiego i śląskiego. Roczn. Nauk. PZW. 14: 249-297 • Bartnik W., Epler P. (red.), Jelonek M., Klaczak A., Książek L. (red.), Mikołajczyk T., Nowak M., Popek W., Sławińska A., Sobieszczyk P., Szczerbik P., Wyrębek M. 2011. Gospodarka rybna w aspekcie udrażniania cieków dorzecza małej i górnej Wisły. Monografia PAN Kraków. ss. 230. • Bieniarz K., Epler P. 1972. Ichtyofauna niektórych rzek Polski Południowej. Acta Hydrobiol. 14: 419-444. • Dynowska I. i Maciejewski M. (Red.) 1991. Dorzecze górnej Wisły (t. II). Warszawa – Kraków. PWN. • Jelonek M., R. Żurek 2004. Ichtyofauna rzeki Raby i Stradomki. W: Żurek R. 2004. (red.). Ichtyofauna i status ekologiczny wód Wisły, Raby, Dunajca i Wiśłoki, Ichthyofauna and ecological status of Vistula, Raba, Dunajec and Wisłoka Rivers. IOP/ZBE Kraków, s: 79-95, ISBN 83-918914-2-9. • Klich M. i Jarek S. 2014. Inwentaryzacja faunistyczna dolnej Raby – sprawozdanie z badań ichtiofauny rzeki Raby obwód rybacki nr 5 w roku 2014. Maszynopis – na zlecenie PZW Tarnów • Klich M. i Klich S. 2018. Ekspertyza botaniczno-ichtiologiczna na potrzeby sporządzania planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Raba z Mszanką PLH120093 w województwie małopolskim. • Kołder W., Skóra S. and Włodek J. M. 1974. Ichthyofauna of the River Raba and of its tributaries. Acta Hydrobiol. 16: 65-99 • Kotlik P., Tsigenopoulos C., Rab P., Berrebi P. 2002. Two new Barbus species from the Danube River basin, with redescription of B. petenyi (Teleostei: Cyprinidae). Folia Zoologica -Praha- 51(3):227-240. • Projekt „Tarliska górnej Raby” Abovo, Kraków 2017 • Starmach J., Jelonek M., Mazurkiewicz G., Fleituch T. i Amirowicz A. 1988. Ocena aktualnego stanu ichtiofauny i możliwości produkcyjne dorzecza rzeki Raby. Roczn. Nauk. PZW. 1: 75-96. • Wiśniewolski W., Klich M., Jarek S. 2014. Operat rybacki obwodu rybackiego rzeki Raba Nr 5. Piaseczno-Tarnów, lipiec 2014. Icht-Log. Maszynopis ss.54. • Żurek R. (red.) Dumnicka E., Jelonek M., Klich M., Kwadrans J., Wojtała A. 2006 Ichtyofauna i status ekologiczny wód Wisły, Raby, Dunajca i Wiśłoki, IOP/ZBE, Kraków: ss. 208, ISBN 83-918914-2-9.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	41.07				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu	*	41.07

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Adres:	Polska Mogilska 25 31-542 Kraków
Adres e-mail:	sekretariat.krakow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 21 grudnia 2020r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Raba nad Mszanką PLH120093 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2020/8473/akt.pdf
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH120093

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--